

Европейски съвет

Брюксел, 27 юни 2024 г.
(OR. en)

EUCO 15/24

CO EUR 12
CONCL 4

БЕЛЕЖКА

От: Генералния секретариат на Съвета
До: Делегациите

Относно: Заседание на Европейския съвет (27 юни 2024 г.)
— Заключение

Приложено се изпращат на делегациите заключенията, приети от Европейския съвет на посоченото по-горе заседание.

Европейският съвет проведе обмен на мнения с президента на Украйна относно агресивната война на Русия срещу Украйна и подкрепата на Европейския съюз за Украйна и нейния народ.

*

* *

I. УКРАЙНА

1. Европейският съвет припомня предходните си заключения за неизменната подкрепа за независимостта, суверенитета и териториалната цялост на Украйна в рамките на международно признатите ѝ граници и потвърждава непоколебимия ангажимент на Европейския съюз да предоставя непрекъсната политическа, финансова, икономическа, хуманитарна, военна и дипломатическа подкрепа на Украйна и нейния народ толкова дълго и толкова активно, колкото е необходимо. Русия не трябва да надделее. Европейският съвет категорично осъжда неотдавнашната ескалация на военните действия от страна на Русия, особено все по-интензивните нападения срещу цивилното население и гражданската и критичната инфраструктура, по-специално в енергийния сектор.
2. Тъй като Украйна упражнява своето неотменимо право на самоотбрана, Европейският съвет призовава предоставянето на военна подкрепа за Украйна да бъде ускорено. По-специално, за защитата на населението и критичната енергийна инфраструктура на Украйна са необходими спешно системи за противовъздушна отбрана, боеприпаси и ракети.
3. Европейският съвет направи преглед на извършената работа по предоставянето на военна подкрепа за Украйна, където са необходими допълнителни усилия. Той призовава Съвета бързо да приключи работата по мерките за помощ по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира, които допълнително ще стимулират предоставянето на военна подкрепа за Украйна. Европейският съвет приветства напредъка по инициативите, предприети от няколко държави членки по отношение на боеприпасите и ракетите, изстребителите, противовъздушната отбрана и обучението, и призовава за по-нататъшното им укрепване и ускоряване. За да помогне по-успешно да се отговори на нуждите от обучение на украинските военни сили, Европейският съюз е готов да увеличи допълнително капацитета на военната мисия на Европейския съюз за предоставяне на помощ в подкрепа на Украйна (EUMAM Ukraine).

4. След приемането на правните актове на ЕС за насочване на извънредните приходи от блокираните активи на Русия към допълнителна военна подкрепа за Украйна, капацитета на отбранителната промишленост на страната и нейното възстановяване Европейският съвет очаква отпускането на първия транш това лято.

Европейският съвет приканва Комисията, върховния представител и Съвета да продължат работата, вземайки предвид всички съответни правни и финансови аспекти, за да се осигури допълнително финансиране за Украйна до края на годината под формата на заеми, обслужвани и изплащани чрез бъдещи потоци от извънредните приходи, с оглед на достигането на приблизително 50 милиарда евро заедно с партньорите от Г-7, както беше обсъдено на срещата на върха в Пулия, за да се подкрепят настоящите и бъдещите военни, бюджетни и възстановителни нужди на Украйна. При спазване на правото на ЕС активите на Русия следва да останат блокирани, докато Русия не прекрати агресивната си война срещу Украйна и не я компенсира за вредите, причинени от тази война.

5. Европейският съвет приветства сключените съвместни ангажименти към сигурността между Европейския съюз и Украйна, както и допълнителните двустранни споразумения за сигурност, сключени с Украйна от държавите членки и партньорите.
6. Военната подкрепа ще бъде предоставена и ангажиментите на ЕС към сигурността ще бъдат поети при пълно зачитане на политиката за сигурност и отбрана на определени държави членки и като се вземат предвид интересите на всички държави членки в областта на сигурността и отбраната.
7. Европейският съвет приветства резултатите от срещата на върха за мир в Украйна, проведена на 15 и 16 юни 2024 г. в Швейцария. Европейският съюз и неговите държави членки ще продължат усилията си за изграждане на най-широка международна подкрепа, по-специално от ключови развиващи се държави и бързо развиващи се икономики, за всеобхватен, справедлив и траен мир, основан на принципите на Устава на ООН и международното право, в съответствие с основните принципи и цели на украинската формула за мир.

8. Европейският съюз остава дълбоко загрижен за съдбата на всички украински деца и други цивилни граждани, които са незаконно депортирани и прехвърлени в Русия и Беларус. Европейският съвет отправя отново спешен призив към Русия и Беларус незабавно да гарантират безопасното им връщане в Украйна. Той приветства инициативите за подпомагане на връщането на украинските деца у дома при техните семейства и общности, включително Международната коалиция за връщане на украинските деца, в която Европейският съюз вече има статут на наблюдател.
9. Европейският съвет приветства резултатите от Конференцията за възстановяване на Украйна, проведена на 11 и 12 юни 2024 г. в Берлин. С оглед на влошаващото се хуманитарно положение, по-специално в регионите на Украйна, които са на фронтовата линия, е наложително да продължи да се предоставя хуманитарна помощ и помощ в областта на гражданската защита и да се гарантира хуманитарен достъп. Европейският съюз остава ангажиран с подкрепата за укрепването, възстановяването и реконструкцията, включително с помощта за разминирането на Украйна в координация с международните партньори. В този контекст, след положителната оценка от Съвета на Плана за Украйна, Европейският съвет приветства бързото отпускане на предварително финансиране до 1,89 милиарда евро, за да се подпомогне възстановяването и реконструкцията на Украйна, което е особено неотложно в енергийния сектор.
10. Европейският съвет призовава за спешно засилване на подкрепата за енергийния сектор на Украйна от страна на Европейския съюз и държавите членки в координация с партньорите. Той приканва Комисията, върховния представител и Съвета да ускорят подготовката за подкрепа на Украйна през зимата.
11. Европейският съвет приветства неотдавнашното подновяване на мандата на консултативната мисия на ЕС в Украйна (EUAM). Това ще даде възможност на мисията да увеличи усилията си в освободените и прилежащите територии на Украйна в подкрепа на възстановяването на принципите на правовата държава и връщането на държавните услуги в тези области.

12. Европейският съвет приветства приемането на 14-ия пакет от санкции срещу Русия и споразумението за допълнителни ограничителни мерки срещу Беларус. Той призовава за пълно и ефективно прилагане на санкциите, както и за допълнителни мерки за противодействие на тяхното заобикаляне, включително чрез трети държави. Европейският съюз продължава да е в готовност да ограничава допълнително способността на Русия за водене на война и приканва настойчиво всички държави да не предоставят материална или друга подкрепа за агресивната война на Русия.
13. Европейският съюз остава ангажиран с това на Русия и нейното ръководство да бъде потърсена пълна отговорност за агресивната война срещу Украйна и за други особено тежки престъпления съгласно международното право, както и за огромните щети, причинени от водената от нея война. Европейският съвет приветства постигнатия напредък и насърчава по-нататъшните усилия по всички работни направления.
14. Европейският съвет приветства приемането на преговорната рамка и провеждането на първата междуправителствена конференция за присъединяването на Украйна. Европейският съюз ще продължи да работи в тясно сътрудничество с Украйна и да подкрепя усилията на страната за реформи по европейския ѝ път.

II. БЛИЗКИЯТ ИЗТОК

15. Европейският съвет обсъди последните събития в Близкия изток.
16. Европейският съвет осъжда отново най-категорично бруталните терористични нападения, извършени от Хамас и други терористични групи срещу Израел на 7 октомври 2023 г. Той изразява своята пълна солидарност и подкрепа за Израел и неговия народ и потвърждава пълния си ангажимент към неговата сигурност и стабилността в региона. При упражняването на правото си на защита Израел трябва да спазва в пълна степен и при всички обстоятелства задълженията си съгласно международното право, включително международното хуманитарно право.

Европейският съвет изтъква, че е важно да се спазват и изпълняват определенията на Международния съд, които са правно обвързващи.

17. Европейският съвет приветства приемането на Резолюция 2735 на Съвета за сигурност на ООН. Европейският съвет призовава за цялостното изпълнение на условията на предложението за прекратяване на огъня, без забавяне и безусловно, което би довело до незабавно прекратяване на огъня в Газа, до освобождаването на всички заложници, до значително и трайно увеличаване на потока от хуманитарна помощ в Газа и до трайно прекратяване на огъня и слагане на край на кризата, като се гарантират интересите на Израел в областта на сигурността и безопасността на палестинското цивилно население.
18. Като припомня необходимостта от съобразяване с определението на Международния съд от 24 май 2024 г., Европейският съвет изразява дълбока загриженост относно последиците за цивилното население от продължаващите наземни операции в Рафа.
19. Европейският съвет изразява дълбоко съжаление за всички жертви сред цивилното население. Той отбелязва с изключителна загриженост неприемливия брой на жертвите сред цивилното население, особено на деца, както и пагубните равнища на недохранване и непосредствения риск от масов глад поради недостатъчното постъпване на помощ до Газа. Той призовава всички страни да предприемат всички възможни стъпки за защита на живота на цивилното население. Европейският съвет потвърждава спешната необходимост от пълен, бърз, безопасен и безпрепятствен достъп до мащабна хуманитарна помощ за нуждаещите се палестинци и от даване на възможност и улесняване на хуманитарните работници и международните организации да извършват ефективна дейност в Газа. Във връзка с това той подчертава, че услугите, които Агенцията на ООН за подпомагане на палестинските бежанци в Близкия изток (UNRWA) предоставя в Газа и в региона, са от съществено значение, и осъжда всички опити една агенция на ООН да се окачествява като терористична организация. Европейският съвет приветства плана за действие, представен от UNRWA. Неговото прилагане ще бъде следено отблизо. Европейският съвет приветства непрестанните усилия на Йордания и Египет за деескалация на кризата, включително хуманитарната конференция, проведена в Йордания на 11 юни 2024 г.

20. Европейският съвет осъжда неотдавнашните удари, нанесли щети на помещенията на Международния комитет на Червения кръст (МКЧК) в Газа. Той призовава всички страни да вземат всички възможни предпазни мерки, за да се избегне нанасянето на вреди на цивилното население, хуманитарните работници и на съоръженията, както и да предоставят на МКЧК достъп до местата за задържане, в съответствие с техните задължения съгласно международното хуманитарно право.
21. Европейският съвет категорично осъжда продължаващото насилие от страна на екстремистки заселници на Западния бряг, включително в Източен Йерусалим. Той приканва Съвета да продължи работата по допълнителни ограничителни мерки срещу екстремистките заселници. Освен това Европейският съвет призовава за безопасен достъп до светите места и за запазване на статуквото. Специалният статут и характерът на Йерусалим и неговия стар град, неприкосновеността на намиращите се в него светини и жизнеспособността на всички негови общности трябва да бъдат опазвани и зачитани от всички. Европейският съвет осъжда решенията на израелското правителство за по-нататъшно разширяване на незаконните селища в окупирания Западен бряг и призовава Израел за тяхната отмяна.
22. Европейският съвет изразява загриженост във връзка с нарастващото напрежение в региона, по-специално по протежение на синята линия, и все по-големите разрушения и принудителното разселване на цивилни от двете страни на израелско-ливанската граница. В съответствие с Резолюция 1701 на Съвета за сигурност на ООН Европейският съвет настойчиво призовава всички участници да проявяват сдържаност, да предотвратяват по-нататъшната ескалация и да се ангажират с международни дипломатически усилия. Европейският съвет осъжда най-категорично заплахите срещу държави – членки на ЕС, които също допринасят за ескалацията, и потвърждава непоколебимата си солидарност с държавите членки. Европейският съвет приканва Комисията и върховния представител да продължат работата по засилване на подкрепата на ЕС за Ливан, включително за ливанските въоръжени сили и временните сили на ООН в Ливан (UNIFIL).

23. Европейският съюз изтъква отново непоколебимия си ангажимент за траен и устойчив мир съгласно съответните резолюции на Съвета за сигурност на ООН, въз основа на решението за две държави, според което Държавата Израел и една независима, демократична, териториално свързана, суверенна и жизнеспособна Държава Палестина да съжителстват в мир, сигурност и взаимно признаване. Европейският съюз ще продължи да работи с международните партньори за съживяване на политическия процес за тази цел. Европейският съвет отбелязва, че следването на надежден път към палестинска държавност е ключов елемент от този политически процес. Европейският съюз ще допринесе активно към едно координирано международно усилие за възстановяването на Газа. Той ще подкрепя и Палестинската власт при предприемането на необходимите реформи и изграждането на институционален капацитет. Европейският съвет изтъква, че действията, които отслабват Палестинската власт, трябва да спрат, и призовава Израел да освободи задържаните приходи от данъци и мита и да вземе необходимите мерки, за да гарантира, че кореспондентските банкови услуги между израелските и палестинските банки остават в сила.

III. СИГУРНОСТ И ОТБРАНА

24. Припомняйки заключенията си от март 2024 г., и по-специално необходимостта Европа да намали стратегическите си зависимости, да повиши цялостната си отбранителна готовност и способности и съответно да укрепи допълнително своята отбранителна технологична и индустриална база, Европейският съвет обсъди спешни, непосредствени и средносрочни нужди и европейски инициативи в областта на отбраната. Освен това той проведе първо обсъждане на възможностите за мобилизиране на финансиране за европейската отбрана.
25. Европейският съвет приканва Съвета, държавите членки, Комисията и върховния представител да продължат работата по всички направления, в съответствие с техните компетентности, по-специално по:
- слабостите на критичните способности въз основа на плана за развитие на способностите;
 - Стратегията за европейската отбранителна промишленост (СЕОП); и
 - предложението за Програма за европейската отбранителна промишленост (ПЕОП), с оглед на приемането му до средата на 2025 г.

26. Европейският съвет приканва Комисията и върховния представител да представят за обсъждане от Съвета разработени варианти за публично и частно финансиране с цел укрепване на отбранителната технологична и индустриална база и преодоляване на слабостите на критичните способности.
27. Освен това Европейският съвет приветства плана за действие в областта на сигурността и отбраната, приет от Групата на Европейската инвестиционна банка, и призовава за неговото бързо изпълнение. Той призовава Европейската инвестиционна банка да оцени и допълнително да адаптира, по целесъобразност, политиката си за отпускане на заеми за отбранителната промишленост, като същевременно съхрани своя капацитет за финансиране.
28. Изложеното по-горе не засяга специфичния характер на политиката за сигурност и отбрана на определени държави членки, взема предвид интересите на всички държави членки в областта на сигурността и отбраната и е в съответствие с Договорите.

IV. КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ

29. След заключенията си от април 2024 г. и въз основа на доклада на председателството за работата по нов пакт за европейската конкурентоспособност, Европейският съвет направи преглед на напредъка по инициативите за повишаване на конкурентоспособността на Съюза, осигуряване на неговата икономическа устойчивост и реализиране на пълния потенциал на единния пазар.
30. По-специално, по отношение на съюза на капиталовите пазари, Европейският съвет призовава Съвета и Комисията да ускорят работата по всички набелязани мерки, включително по извънредни предложения, необходими за създаването на действително интегрирани пазари, които са достъпни за всички граждани и предприятия в Съюза и са от полза за всички държави членки. Той изтъква отново неотложността и значението на съюза на капиталовите пазари за мобилизирането на значителното количество частни инвестиции, необходими за посрещане на бъдещите предизвикателства.
31. Европейският съвет очаква бърз и решителен напредък по всички направления на новия пакт за европейската конкурентоспособност до края на годината и ще продължи да следи въпроса.

V. ДРУГИ ВЪПРОСИ

Миграция

32. Европейският съвет проведе стратегическо обсъждане по въпросите на миграцията и взе под внимание неотдавнашното писмо от председателя на Комисията.

Черно море

33. Европейският съвет потвърждава значението на сигурността и стабилността в Черно море и приканва Комисията и върховния представител да изготвят съвместно съобщение относно изграждането на стратегически подход на ЕС към Черно море.

Република Молдова

34. Европейският съюз ще продължи да предоставя цялата необходима подкрепа на Република Молдова за справяне с предизвикателствата, пред които е изправена вследствие на агресивната война на Русия срещу Украйна, и за укрепване на устойчивостта, сигурността и стабилността на страната спрямо дестабилизиращите дейности на Русия, не на последно място в контекста на изборите и референдума тази есен. Европейският съвет приветства двустранните ангажменти на държавите членки да подкрепят мисията на Европейския съюз за партньорство (EUPM Moldova) с цел повишаване на устойчивостта на сектора на сигурността.
35. Европейският съвет приветства приемането на преговорната рамка и провеждането на първата междуправителствена конференция за присъединяването на Република Молдова. Европейският съюз ще продължи да работи в тясно сътрудничество с Република Молдова и да подкрепя нейните усилия за реформи по европейския ѝ път.

Грузия

36. Европейският съвет изразява сериозната си загриженост във връзка с последните събития в Грузия. По-специално приетият закон за прозрачността на чуждестранното влияние представлява отстъпление от елементите, посочени в препоръката на Комисията за статут на страна кандидатка. Европейският съвет призовава грузинските власти да изяснят намеренията си, като се откажат да действат в посока, която понастоящем застрашава пътя на Грузия към ЕС и де факто води до спиране на процеса на присъединяване.
37. Европейският съвет призовава да се сложи край на все по-честите актове на сплашване, заплахи и физически нападения срещу представители на гражданското общество, политически лидери, граждански активисти и журналисти в Грузия. Той припомня, че зачитането на ценностите и принципите, на които се основава Европейският съюз, е от първостепенно значение за всяка държава, която желае да стане член.
38. Европейският съвет призовава грузинските власти да гарантират, че парламентарните избори тази есен ще бъдат свободни и честни и насърчава същественото дългосрочно и краткосрочно наблюдение на изборите от партньорите. Европейският съвет ще продължи да следи отблизо ситуацията.
39. Европейският съвет потвърждава отново непоколебимата си подкрепа за териториалната цялост на Грузия. Той изтъква отново твърдата си солидарност с грузинския народ и готовността си да продължи да подкрепя грузинците по пътя им към европейско бъдеще.

Хибридни заплахи

40. Европейският съвет категорично осъжда всички видове хибридни дейности, които се увеличават и са насочени срещу Европейския съюз, неговите държави членки и партньори, включително сплашване, саботаж, подривна дейност, чуждестранно манипулиране на информация и вмешателство, дезинформация, злонамерени действия в киберпространството и инструментализиране на мигрантите от трети държави. Русия активизира кампанията си с нови активни операции на европейска територия. Европейският съюз и държавите членки ще дадат единен и решителен отпор на тези действия.

41. В отговор на дестабилизиращите действия на Русия в чужбина Европейският съвет отново призовава за придвижване на работата в Съвета за установяване на нов режим на санкции. Европейският съюз ще продължи също да работи в тясно сътрудничество с партньорите за разкриване и противодействие на хибридните дейности от трети държави, включително на фалшивите послания и дезинформацията.

Борба с антисемитизма, расизма и ксенофобията

42. Европейският съвет отново осъжда по възможно най-категоричен начин всички форми на антисемитизъм, омраза, нетърпимост, расизъм и ксенофобия, включително омраза срещу мюсюлманите.

VI. СЛЕДВАЩИЯТ ИНСТИТУЦИОНАЛЕН ЦИКЪЛ

Назначения

43. Европейският съвет избра Антонио Коща за председател на Европейския съвет за периода от 1 декември 2024 г. до 31 май 2027 г. Европейският съвет отправи искане към генералния секретар на Съвета да подпомага избрания председател на Европейския съвет в преходния период.
44. Европейският съвет приветства решението на държавните и правителствените ръководители на договарящите се страни по Договора за стабилност, координация и управление в икономическия и паричен съюз, чиято парична единица е еврото, за назначаване на Антонио Коща за председател на срещите на върха на държавите от еврозоната за периода от 1 декември 2024 г. до 31 май 2027 г.
45. Европейският съвет прие решението, с което на Европейския парламент се предлага кандидатурата на Урсула фон дер Лайен за председател на Европейската комисия.
46. Европейският съвет счита, че подходящият кандидат за върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност е Кая Калас, при условие че и новоизбраният председател на Комисията даде своето съгласие.

Стратегическа програма

47. Европейският съвет прие Стратегическата програма за Съюза за периода 2024 – 2029 г. поместена в приложението.

VII. ПЪТНА КАРТА ЗА БЪДЕЩАТА РАБОТА ПО ВЪТРЕШНИТЕ РЕФОРМИ

48. Европейският съвет подчертава, че за да стане ЕС по-силен и да се укрепи европейският суверенитет, трябва във вътрешен план да се положат необходимите основи и да се проведат нужните реформи, за да бъдат изпълнени дългосрочните амбиции на Съюза и да се разгледат основни въпроси, свързани с неговите приоритети и политики, както и способността му да действа в условията на една нова геополитическа реалност и все по-сложни предизвикателства.
49. Тази работа следва да напредва успоредно с процеса на разширяване, тъй като и Съюзът, и бъдещите държави членки трябва да са готови към момента на присъединяването.
50. За тази цел Европейският съвет определя следната пътна карта за бъдещата работа:
- a) Европейският съвет взема под внимание Съобщението на Комисията относно реформите и прегледите на политиките преди разширяването и я приканва да представи до пролетта на 2025 г. задълбочени прегледи на политиките, съдържащи оперативни елементи по следните четири направления:
 - i) ценности, включително инструменти и процеси за защита на принципите на правовата държава;
 - ii) политики, с които наред с другото да се осигури дългосрочната конкурентоспособност, благоденствие и водеща роля на световната сцена на ЕС и да се укрепи стратегическият му суверенитет;
 - iii) бюджет, включително в контекста на следващите преговори по многогодишната финансова рамка, за която предложението ще бъде представено до 1 юли 2025 г.; и
 - iv) управление.
 - b) Европейският съвет взема под внимание изготвения от председателството доклад за напредъка относно бъдещето на Европа. Той призовава Съвета да придвижи работата и до юни 2025 г. да представи доклад за последващите действия, в който да бъдат разгледани тези четири направления.
51. Европейският съвет ще направи преглед на напредъка през юни 2025 г. и при необходимост ще даде допълнителни насоки.

Стратегическа програма за периода 2024 – 2029 г.

Европейският съюз бе създаден поради необходимостта да се гарантира мирът в Европа, като се надгражда върху сътрудничеството, солидарността и общия икономически просперитет. Това първоначално обещание все още ни ръководи и служи за основа на нашите приоритети за силна и суверенна Европа.

Глобалният политически пейзаж се пренарежда от стратегическата конкуренция, нарастващата нестабилност в световен план и опитите за подкопаване на основания на правила международен ред. Русия върна войната на нашия континент. Що се отнася до нашето съседство, положението в Близкия изток е драматично. Природната ни среда е изложена на все повече щети и смущения, дължащи се на изменението на климата, загубата на биологично разнообразие и замърсяването. Бързото разработване на нови технологии носи възможности и потенциални рискове.

Тези безпрецедентни предизвикателства ни накараха да потърсим нова почва за нашето сътрудничество и интеграция през последните пет години. Заедно определихме ключови цели за борба с изменението на климата и създадохме амбициозна рамка за цифровия преход. Заедно разработихме и разпространихме ваксини в цяла Европа и извън нея и създадохме мащабен фонд за възстановяване в отговор на пандемия, която засегна обществата ни по редица непредвидими начини. Заедно защитихме своите икономики по време на енергийната криза. Отново заедно оказваме значителна военна и икономическа подкрепа на Украйна да се отбранява срещу агресивната война на Русия и защитава европейската сигурност. Но няма да спрем дотам. Ще изпълним призива на основателите на Съюза и ще гарантираме, че креативността на нашите отговори съответства на мащаба на предизвикателствата, пред които сме изправени.

Като Съюз и държави членки ще съчетаем нашите силни страни и ресурси, за да посрещнем идните години единни и решителни. Ще отговорим на стремежите на нашите граждани. Ще укрепим конкурентоспособността си и ще се превърнем в първия климатично неутрален континент, като извършим успешно климатичния и цифровия преход, без да пренебрегваме никого. Ще се справим с предизвикателствата на миграцията. Ще поемем необходимата отговорност за нашата сигурност и отбрана и ще подобрим способността си да действваме, за да защитаваме нашите интереси и да станем по-влиятелни в световен мащаб. Ще поемем водеща роля в справянето с глобалните предизвикателства, като подкрепяме международното право и институции, справедливото глобално управление, приобщаващия мултилатерализъм и устойчивия растеж и развитие.

Силните и конкурентоспособни социални пазарни икономики ще бъдат движещата сила за постигането на нашите амбиции. В днешния свръхконкурентен свят трябва да отключим потенциала на европейския предприемачески дух. Европа е континент на хора работливи, инициативни, изобретателни. Вярата, че нашите предприятия ще превърнат рисковете във възможности, ще увеличи инвестициите, ще стимулира икономическия растеж и ще превърне Европа в световен лидер в екологичните и цифровите индустрии и технологии.

Нашите ценности и принципите на правовата държава са нашият репер както във вътрешен, така и във външен план. Те са основата за по-силен, по-проспериращ и по-демократичен Съюз за нашите граждани.

Европейският съвет постига съгласие по следните приоритети и приканва Европейския парламент, Съвета и Комисията да ги приведат в действие през следващия институционален цикъл, като зачитат институционалния баланс на правомощията, заложен в Договорите, и принципите на предоставената компетентност, на субсидиарност и на пропорционалност. Следващата многогодишна финансова рамка на Съюза ще трябва точно да отразява тези приоритети, като гарантира, че бюджетът на ЕС е съобразен с бъдещето и европейските предизвикателства получават европейски ответни действия. В това отношение ще работим за въвеждането на нови собствени ресурси.

Свободна и демократична Европа

Отстояване на европейските ценности в рамките на Съюза

Нашите ценности са нашата сила. Ще защитаваме и утвърждаваме нашите основополагащи ценности – зачитането на човешкото достойнство, свободата, демокрацията, равенството, правовата държава и зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства, – които остават крайъгълният камък на нашия Съюз.

Ще утвърждаваме и ще защитаваме спазването на принципите на правовата държава, които са в основата на европейското сътрудничество, като отстояваме принципите на обективност, недискриминация и равно третиране на държавите членки. Ще укрепим нашата демократична устойчивост, включително чрез задълбочаване на гражданската ангажираност, защита на свободата и плурализма на медиите и гражданското общество, борба с външната намеса и противодействие на опитите за дестабилизация, включително чрез дезинформация и език на омразата. Ще укрепим демократичния дискурс и ще направим необходимото технологичните гиганти да поемат своята отговорност за гарантиране на демократичния диалог онлайн. Ще насърчаваме нашето културно многообразие и наследство.

Отстояване на нашите ценности на световната сцена

Европейският съюз продължава да бъде най-силният поддръжник на международния правен ред, като стои твърдо зад ООН и отстоява принципите, залегнали в Устава на организацията. По-специално Европейският съюз ще продължи да полага усилия за утвърждаването във всички международни форуми на световния мир, справедливост и стабилност, както и на демокрацията, универсалните човешки права и постигането на целите за устойчиво развитие. Ще се стремим към реформирана многостранна система, като я направим по-приобщаваща и по-ефективна.

Силна и сигурна Европа

Осигуряване на съгласувана и влиятелна външна дейност

Светът около нас става все по-конфронтационен, трансакционен и несигурен. Ще се адаптираме към постоянно променящите се обстоятелства, като отстояваме амбицията на Европейския съюз и ролята му на стратегически глобален фактор в новия многополюсен геополитически контекст.

Масираното нашествие в Украйна е нападение и срещу свободна и демократична Европа. Европейският съюз ще подкрепя Украйна в борбата ѝ за запазване на нейната независимост и суверенитет и за възстановяване на териториалната ѝ цялост в рамките на нейните международно признати граници. Ще подкрепим и нейното възстановяване и стремежа ѝ към справедлив мир. Ще активизираме работата си за насърчаване на сигурността, стабилността, мира и просперитета в нашето съседство и отвъд него.

Ще работим тясно с партньорите и ще развиваме взаимноизгодни стратегически партньорства за справяне с общите предизвикателства. Ще използваме по добре координиран начин вътрешните и външните политики на ЕС в интерес на Съюза.

Укрепване на нашата сигурност и отбрана и защита на нашите граждани

Европа трябва да бъде място, където хората са и се чувстват свободни и в безопасност. Европейският съюз и държавите членки предприеха смели стъпки за укрепване на отбранителната готовност и капацитет на Съюза, включително за увеличаване на разходите за отбрана. В бъдеще ще инвестираме значително повече и по-добре заедно, ще намалим стратегическите си зависимости, ще увеличим капацитета си и съответно ще укрепим европейската отбранителна технологична и индустриална база.

Укрепването на нашата сигурност изисква солидна икономическа база. Ще мобилизираме необходимите инструменти, за да засилим сигурността и защитата на нашите граждани и да реагираме на възникващи нови заплахи. Ще засилим оперативната съвместимост между европейските въоръжени сили. Спешно ще подобрим условията за разрастване на европейската отбранителна промишленост чрез създаване на по-добре интегриран европейски пазар в областта на отбраната и чрез насърчаване на съвместното възлагане на обществени поръчки. Приветстваме водещите проекти и инициативите в областта на отбраната на държавите членки. Ще подобрим достъпа до публично и частно финансиране, като проучваме всички възможности, включително чрез засилената роля на катализатор на Групата на Европейската инвестиционна банка.

Един по-силен и по-способен Европейски съюз в областта на сигурността и отбраната ще допринесе положително за световната и трансатлантическата сигурност и ще допълва НАТО – организацията, която за държавите, членуващи в нея, продължава да бъде основата на тяхната колективна отбрана. Ще си сътрудничим с трансатлантическите партньори и НАТО при пълно зачитане на принципите, заложили в Договорите и зададени от Европейския съвет, без да се засяга специфичният характер на политиката за сигурност и отбрана на някои държави членки и като се вземат предвид интересите на всички държави членки в областта на сигурността и отбраната.

С оглед да укрепим сигурността в рамките на Съюза, ще се борим с престъпността офлайн и онлайн и ще предотвратяваме корупцията и ще се борим с нея, като използваме всички инструменти за правоприлагане и съдебно сътрудничество, които Съюзът ни предлага. Ще бъдем непоколебими с организираната престъпност и ще прекъснем потока от незаконни печалби от трансгранична престъпна дейност. Ще се борим с опитите за посяване на разделение, радикализация, тероризъм и насилствен екстремизъм.

Европейският съюз ще укрепя своята устойчивост, подготвеност и капацитет за предотвратяване и реагиране при кризи, в рамките на подход, обхващащ всички опасности и цялото общество, за да защити нашите граждани и общества от различни кризи, включително природни бедствия и извънредни ситуации, свързани със здравето. Ще засилим своя колективен отговор на кибернетичната и хибридна война, на чуждестранното манипулиране и вмешателство и на заплахите за нашата критична инфраструктура. Ще обърнем специално внимание на повишаването на устойчивостта на обществото.

Подготовка за по-голям и по-силен Съюз

Новата геополитическа реалност откроява значението на разширяването като геостратегическа инвестиция в мира, сигурността, стабилността и просперитета. В процеса на разширяване се наблюдава нова динамика. Както ЕС, така и държавите, стремящи се към членство, сега носят отговорност да се възползват максимално от тази възможност и да заявят ясно това.

По отношение на присъединяването Европейският съюз ще следва основан на заслугите подход, подкрепен с осезаеми стимули. Той ще подкрепя стремящите се към членство държави в изпълнението на критериите за присъединяване чрез подходящи инструменти и ще използва всички възможности, за да постигне допълнителен напредък в постепенната интеграция. Той ще насърчава освен това усилията за реформа, по-специално по отношение на принципите на правовата държава, както и регионалната интеграция, добросъседските отношения, помирението и разрешаването на двустранни спорове.

Успоредно с това Европейският съюз ще предприеме необходимите вътрешни реформи, за да гарантира, че нашите политики са подходящи за бъдещето и се финансират по устойчив начин, както и че институциите на ЕС продължават да функционират и действат ефективно.

Следване на всеобхватен подход към миграцията и управлението на границите

Гарантирането на свободното движение на гражданите в рамките на ЕС е основно постижение на Европейския съюз и изисква правилното функциониране на Шенгенското пространство. Тази свобода върви ръка за ръка със споделената отговорност за изпълнение и прилагане на нашите общи задължения и за ефективна защита на външните граници на ЕС. Това е предпоставка за гарантиране на сигурността и поддържане на реда и законността в съответствие с нашите принципи и ценности.

Чрез своя подход на всеобхватни партньорства Европейският съюз ще продължи да си сътрудничи по взаимноизгоден начин с държавите на произход и транзитно преминаване. Заедно ще се борим с дългосрочните предизвикателства, свързани с незаконната миграция и нейните първопричини, и ще работим в областта на връщането. Ще проучим и възможностите за миграция, включително по законни пътища. Ще се борим с контрабандните мрежи и ще разбием бизнес модела на онези, които извличат ползи от тази нехуманна търговия. Ще обмислим нови начини за предотвратяване и противодействие на незаконната миграция. Ще намерим съвместни решения на заплахата за сигурността от инструментализирането на миграцията.

Просперираща и конкурентоспособна Европа

Укрепване на нашата конкурентоспособност

Решени сме да укрепим основата на нашата дългосрочна конкурентоспособност и да подобрим икономическото и социалното благосъстояние на гражданите. Ще работим за увеличаване на тяхната покупателна способност, за създаване на добри работни места и гарантиране на качеството на стоките и услугите в Европа. Ще укрепим суверенитета си в стратегически сектори и ще превърнем Европа в технологична и промишлена движеща сила, като същевременно насърчаваме отворената икономика. Ще преодолеем разликите в растежа, производителността и иновациите с международните партньори и главните конкуренти. Това изисква значителни колективни инвестиционни усилия, като се мобилизира както публично, така и частно финансиране, включително чрез Европейската инвестиционна банка.

Нашият най-голям актив в това начинание е единният пазар – дългосрочният двигател на просперитета и сближаването, който дава възможност за икономии от мащаба. Затова ще го задълбочим още повече, по-специално в областта на енергетиката, финансите и телекомуникациите. Ще премахнем останалите пречки, особено по отношение на услугите и основните стоки, и ще гарантираме равен достъп до единния пазар чрез подобряване на свързаността. Ще гарантираме балансирана и ефективна политика за държавната помощ и рамка в областта на конкуренцията, за да запазим интегритета на единния пазар и равнопоставеността. МСП ще продължат да заемат централно място в икономическата и социалната структура на Европа.

За да отключим необходимия инвестиционен потенциал, ще ускорим финансовата интеграция чрез изграждане на съюза на капиталовите пазари и завършване на банковия съюз. Ще създадем истински интегрирани европейски капиталови пазари, които са достъпни и привлекателни за всички граждани и предприятия и са от полза за всички държави членки.

Учейки се от опита си, няма да позволим нашите отворени пазари да бъдат подкопавани. Ще насърчаваме категорично централната роля на СТО и ще продължим да водим амбициозна, солидна, отворена и устойчива търговска политика, която да дава възможност за справедливи търговски споразумения, да отваря пазарите на трети държави за дружествата от ЕС, да защитава интересите на ЕС, да позволява изграждането на устойчиви и надеждни вериги на доставки, да осигурява истинска равнопоставеност и да създава възможности за реципрочен достъп до пазара. Ще укрепим икономическата си сигурност, ще намалим вредните зависимости и ще диверсифицираме и гарантираме стратегическите вериги на доставки, включително чрез повишаване на морската ни сигурност. Ще изградим собствен капацитет в чувствителни сектори и ключови технологии на бъдещето, като например отбраната, космическото пространство, изкуствения интелект, квантовите технологии, полупроводниците, 5G/6G, здравеопазването, биотехнологиите, технологиите за нулеви нетни емисии, мобилността, фармацевтичните продукти, химикалите и авангардните материали. Насърчаването на иновациите и научните изследвания, както и използването на ефекта на ливъридж на инструменти като обществените поръчки, е от решаващо значение в това начинание.

Успешно осъществяване на екологичния и цифровия преход

По пътя си към климатична неутралност до 2050 г. ще бъдем прагматични и ще използваме потенциала на екологичния и цифровия преход за създаване на пазари, отрасли и висококачествени работни места на бъдещето. Ще осигурим стабилна и предвидима рамка и ще създадем по-благоприятна среда за увеличаване на европейските производствени мощности за технологии и продукти в областта на нулевите нетни емисии. Ще инвестираме в широка трансгранична инфраструктура в областта на енергетиката, водата, транспорта и комуникациите.

Ще се стремим към справедлив и честен климатичен преход, за да останем конкурентоспособни в световен мащаб и да увеличим своя енергиен суверенитет. Като ускорим енергийния преход, ще изградим истински енергиен съюз, осигуряващ снабдяването с изобилна, достъпна и чиста енергия. Това ще изисква амбициозна електрификация, като се използват всички решения с нулеви нетни емисии и ниски въглеродни емисии, както и инвестиции в мрежи, съхранение и междусистемни връзки. Ще развием по-кръгова и използваща ефективно ресурсите икономика, като стимулираме промишленото развитие на чисти технологии, като се възползваме в пълна степен от предимствата на биоикономиката, като възприемем чиста и интелигентна мобилност с подходяща инфраструктура от мрежи. Това ще увеличи реалните доходи и покупателната способност и по този начин ще подобри жизнения стандарт на всички граждани на ЕС.

Ще използваме неразгърнатия потенциал на данните, ще стимулираме оперативната съвместимост на данните и ще насърчаваме инвестициите в революционни цифрови технологии в Европа, като засилим тяхното прилагане в цялата икономика и същевременно с това гарантираме неприкосновеността на личния живот и сигурността. Това ще изисква авангардна цифрова инфраструктура. Въз основа на цифровата идентичност на ЕС ще създадем нови висококачествени електронни услуги в целия ЕС.

Европейският съюз ще насърчава конкурентоспособен, устойчив и издръжлив селскостопански сектор, който продължава да гарантира продоволствената сигурност. Ще работим за изграждането на жизнеспособни селски общности и ще укрепим позицията на земеделските стопани във веригата за доставки на храни. Ще продължим да опазваме природата и ще обърнем тенденцията на влошаване на екосистемите, включително океаните. Ще укрепим издръжливостта по отношение на водните ресурси в рамките на Съюза.

Насърчаване на благоприятна за иновациите и бизнеса среда

В условията на икономика, основана във все по-голяма степен на знанието и данните, и на глобален и конкурентен пазар Европа ще подкрепя, насърчава и развива своите предприятия и промишленост, ще привлича и задържа таланти и ще продължи да бъде привлекателно място за инвестиции.

Ще увеличим капацитета на Европа за научни изследвания и иновации в областта на нововъзникващите и базовите технологии, включително за двойна употреба. Постигането на промишлена мощ в ключови сектори изисква също Съюзът да гарантира лоялната конкуренция, да се бори с нелоялните практики и да гарантира равнопоставеност както във вътрешен, така и в световен мащаб.

За да могат да процъфтяват предприятията, ние амбициозно ще намалим бюрократичната и регулаторната тежест на всички равнища и ще опростим, ще ускорим и ще цифровизираме административните процедури, включително за издаване на разрешения, за да посрещнем нуждите на една модерна, динамична и благоприятна за потребителите инвестиционна среда. Ангажираме се с по-добро регулиране, включително като използваме по най-добрия начин цифровото управление и като отчитаме нуждите на МСП и стартиращите предприятия. Ще работим по интегриран, координиран и съгласуван начин във всички области на политиката и ще поставим специален акцент върху въвеждането и прилагането на договорените политики.

Заедно напред

Икономическият растеж трябва да бъде от полза за всички граждани. Ще поддържаме социалното измерение на Европейския съюз, така че всеки да може да се възползва от възможностите, предлагани от екологичния и цифровия преход. Ще работим по обстоен начин за преодоляването на демографските предизвикателства и тяхното въздействие върху конкурентоспособността, човешкия капитал и равенството. Ще гарантираме, че европейският икономически модел и социални системи подкрепят едно благоденстващо дълголетно общество. В този контекст ще укрепим допълнително сътрудничеството в областта на здравеопазването на европейско и международно равнище и ще подобрим достъпа до лекарства в целия Съюз.

Ще инвестираме в уменията, обучението и образованието на хората през целия им живот и ще насърчаваме мобилността на талантите в рамките на Европейския съюз и извън него. Като припомним Европейския стълб на социалните права, ЕС и държавите членки ще се стремят да укрепват социалния диалог, да отстояват равните възможности и да намаляват неравенствата. Увеличаването на участието на пазара на труда и насърчаването на младежката заетост ще бъде от ключово значение през следващите години.

С цел насърчаване на общото хармонично развитие на ЕС, ще засилим икономическото, социалното и териториалното сближаване, целящо непрекъснатата възходяща конвергенция, намаляване на различията, увеличаване на нашата издръжливост и конкурентоспособност и стимулиране на дългосрочния растеж в Съюза.

Съдбата ни е в собствените ни ръце. Имаме таланта, смелостта и визията да изковем успешно своето бъдеще. Настоящата стратегическа програма е нашият общ ангажимент да служим предано на нашите граждани и да постигнем основната си цел за мир и просперитет.